

- al vanaf 1980 bezig voor een beter milieu -

Aan: Rechtbank Oost-Brabant
Sector Bestuursrecht
Postbus 90125
5200 MA 's-Hertogenbosch

Ons kenmerk : SvD2310
Uw kenmerk : SHE 23 / 1394 WABOA V35
Trefwoord : Hoekstraat 14/16 Rijkevoort
Onderwerp : Beroepschrift tegen afwijzing intrekkingsverzoek vergunning
Wet Natuurbescherming Hoekstraat 14/16 Rijkevoort

Mill: 23 juni 2023

Geachte heer, mevrouw,

Bij besluit van 4 april 2023, verzonden 18 april 2023, (**bijlage 26**) hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (hierna: het College) ons verzoek tot intrekking van de vergunning Wet natuurbescherming d.d. 6 juni 2016 van varkenshouderij L.E.B. Cornelissen B.V. aan de Hoekstraat 14 en 16 te Rijkevoort afgewezen.

Omdat wij ons niet kunnen verenigen met dit besluit op bezwaar, hebben wij u op 25 mei 2023 ons beroepschrift pro forma gestuurd. In uw brief van 30 mei 2023 gaf u ons een termijn van vier weken om de gronden van ons beroep in te dienen. De gronden van ons beroep leest u in deze brief. Deze brief is op dezelfde manier opgebouwd als ons bezwaarschrift.

Wij verzoeken uw Rechtbank de inhoud en de bijlagen van ons intrekkingsverzoek van 28 januari 2021 en van ons bezwaarschrift van 5 september 2021 in uw oordeel te betrekken.

1. De aanvrager heeft verschillende Nbw vergunningen tegelijkertijd aangevraagd voor dezelfde locaties.

Wij stellen dat de aanvrager op 1 juli 2015 verschillende Natuurbeschermingswet (Nbw) vergunningen tegelijkertijd heeft aangevraagd voor dezelfde locaties.

Er was op 1 juli 2015 een aanvraag ingevolge de Natuurbeschermingswet in behandeling bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, die volgens het ontwerpbesluit van 30 november 2015 (**bijlage 2**) al was ontvangen op 7 februari 2012 en 5 november 2013.

Gedeputeerde Staten stellen in hun verweerschrift dat iedere provincie destijds voor haar eigen Natura 2000-gebieden een besluit moest nemen. Dat komt niet overeen met artikel 2, lid 6 en artikel 2a, lid 2 van de Natuurbeschermingswet 1998 zoals die destijds gold.

Artikel 2, lid 6:

Bij een besluit op een aanvraag betrekken Gedeputeerde Staten tevens de gevolgen die het project kan hebben voor een in een andere provincie gelegen Natura 2000-gebied.

Artikel 2a, lid 2:

Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt waarvoor het project hoofdzakelijk gevolgen heeft zijn bevoegd tot het nemen van een besluit.

Deze brief graag digitaal, onder vermelding van ons kenmerk, beantwoorden.

secretariaat:
Beerseweg 10
5451 NS Mill
www.mlvc.nl

secretaris : Jan Reijnen
telefoon : 0485-451071
rek.nummer : NL85TRIO0197910130
e-mail : secretariaat@mlvc.nl

Het was uiteraard niet zo dat één bedrijf van verschillende provincies vergunningen nodig had voor één project. Gedeputeerde Staten van Limburg hadden de aanvraag moeten zien als een aanvulling op de bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant ingediende aanvraag en hadden deze op grond van artikel 2:3 Awb door moeten sturen naar Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Vorenstaande sluit aan bij de aanvraag van 1 juli 2015 (**bijlage 1**), waarin onder het vierde aandachtsstreepje op pagina 1 staat dat alleen een andere provincie bevoegd is indien het project hoofdzakelijk gevolgen heeft op een gebied dat geheel of gedeeltelijk in een andere provincie is gelegen. Dat was hier niet het geval, dus had de aanvrager zijn aanvraag bij de provincie Noord-Brabant *moeten* indienen.

Aerius-berekening 2EJrB5h9QN, als onderdeel bij de aanvraag van 1 juli 2015 (**bijlage 27**) geeft aan dat het bedrijf depositie van stikstof tot gevolg heeft binnen de Natura 2000-gebieden: Kampina & Oisterwijkse Vennen (Brabant), Rijntakken (Gelderland-Overijssel-Utrecht), Strabrechtse Heide & Beuven (Brabant), Kempenland West (Brabant), Veluwe (Gelderland), Deurnsche Peel & Mariapeel (Brabant), Swalmdal (Limburg), Weeter- en Budelerbergen & Ringselven (Brabant), Zouweboezem (Utrecht), Lingegebied & Diefdijk-Zuid (Gelderland-Utrecht-Zuid-Holland), Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek (Brabant), Sallandse Heuvelrug (Overijssel), Kolland & Overlangbroek (Utrecht), Oeffelter Meent (Brabant), Grootte Peel (Brabant), Leenderbos, Grootte Heide & de Plateaux (Brabant), Meinweg (Limburg), Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (Brabant), Sint Jansberg (Gelderland-Limburg), Sarsven en De Banen (Limburg), Witte Veen (Overijssel), Borkveld (Overijssel), Buursezand & Haaksbergerveen (Overijssel), Wierdense Veld (Overijssel), Leudal (Limburg), Regte Heide & Riels Laag (Brabant) en Boetelerveld (Overijssel).

Het bedrijf had dus depositie van stikstof tot gevolg binnen de Natura 2000-gebieden gelegen in de volgende provincies:

- 11 x in Noord-Brabant;
- 7 x in Overijssel;
- 5 x in Limburg;
- 4 x in Utrecht;
- 4 x in Gelderland;
- 1 x in Zuid Holland.

Op basis van deze verdeling had de aanvrager zijn aanvraag bij de provincie Noord-Brabant moeten indienen. Dit project heeft hoofdzakelijk gevolgen in de provincie Noord-Brabant en daarom waren Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bevoegd tot het nemen van een besluit.

Dit vindt aansluiting bij uitspraak ECLI:NL:RVS:2016:3190, rechtsoverweging 3 en 4 en uitspraak ECLI:NL:RVS:2016:3154, rechtsoverweging 1 en 5.1. Het gaat in die uitspraken om een bedrijf dat depositie van stikstof tot gevolg heeft binnen de Natura 2000-gebieden De Bruuk (Gelderland), Rijntakken (Gelderland-Overijssel-Utrecht), Sint Jansberg (Gelderland-Limburg), Oeffelter Meent (Brabant) en Zelderse Driessen (Limburg).

De veehouderij in de betreffende uitspraken had dus depositie van stikstof tot gevolg binnen de Natura 2000-gebieden gelegen in de volgende provincies:

- 3 x in Gelderland;
- 2 x in Limburg;
- 1 x in Noord-Brabant;
- 1 x in Utrecht;
- 1 x in Overijssel.

De Raad van State concludeert in bovengenoemde uitspraken op basis van deze verdeling dat de provincie Gelderland de provincie is waarvoor het project hoofdzakelijk gevolgen heeft en dat Gedeputeerde Staten van Gelderland daarom bevoegd zijn tot het nemen van een besluit.

In het ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant van 30-11-2015 (**bijlage 2**) staat daarover onder punt 2, bevoegd gezag, dat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het bevoegde gezag zijn voor die aanvraag: *omdat het hoofdzakelijk gevolg van het project/de handeling plaatsvindt op een gebied in de Provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 2 respectievelijk 2a van de Nbw wet 1998 bevoegd te beslissen.*

In dat project waren 2 van de 9 bedrijven gelegen in de Provincie Limburg (Onderkant 14, Milsbeek en Kleine Horsterweg 2 en 5, Siebengewald) en waren toch Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het bevoegde gezag.

In de aanvraag van 1 juli 2015 betreft het 2 bedrijven die beiden in de Provincie Noord-Brabant zijn gelegen. Deze aanvraag had dan ook doorgestuurd moeten worden naar Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en automatisch toegevoegd moeten worden aan de in behandeling zijnde aanvragen van 2012 en 2013.

Verder is door aanvrager op 1 juli 2015 niet gemeld dat er reeds een omgevingsvergunning milieu voor Hoekstraat 14 was aangevraagd op 20 juni 2014 (**bijlage 28**). Op de laatste pagina van deze aanvraag omgevingsvergunning wordt bevestigd dat reeds een Natuurvergunning is aangevraagd en in behandeling is: *“Bijlage 5 ontvangstbevestiging NBwet 20-06-2014 In behandeling”*.

Voor het project Hoekstraat 14 was zowel een omgevingsvergunning als een natuurbeschermingswetvergunning vereist. Deze vergunningen moesten volgens de in 2014 geldende wetgeving worden gecoördineerd.

Op grond van artikel 47a van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb) draagt de aanvrager van een omgevingsvergunning er zorg voor dat de aanvraag tevens betrekking heeft op handelingen waarvoor een omgevingsvergunning is vereist en die tevens zijn aan te merken als projecten of andere handelingen waarvoor een vergunningplicht geldt op grond van artikel 19d, eerste lid, Nb, de aanhaakplicht van de Natuurbeschermingswet bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemd. Deze aanhaakplicht geldt evenwel niet indien sprake is van projecten of andere handelingen die zijn toegestaan krachtens een vergunning op grond van artikel 19d, eerste lid, Nb of waarvoor een zodanige vergunning is aangevraagd.

Wanneer er zowel een omgevingsvergunning als een natuurbeschermingswetvergunning benodigd is, dienen deze gecoördineerd te worden. Er is eerst een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd op 7 februari 2012 en 5 november 2013 en daarna pas een omgevingsvergunning op 20 juni 2014. Er was al sprake van twee vergunningaanvragen en twee afzonderlijke procedures. De aanvraag van 1 juli 2015 had toegevoegd moeten worden aan de reeds in behandeling zijnde Nb-aanvraag die was ingediend bij de provincie Noord-Brabant.

Door in de aanvraag van 1 juli 2015 bij Gedeputeerde Staten van Limburg niet te melden dat er voor dit project al een omgevingsvergunningaanvraag en een Nb-vergunningaanvraag in behandeling waren heeft de aanvrager Gedeputeerde Staten van Limburg bewust op het verkeerde been gezet.

In de aanvraag van 1 juli 2015 geeft de aanvrager zelfs op de eerste pagina aan dat er “Vrije ruimte op basis van PAS” nodig is en onder vraag 2.2 wordt “ja” geantwoord op de vraag of

er ontwikkelingsruimte nodig is, terwijl dat op 1 juli 2015 niet bekend was, doordat er nog een aanvraag in behandeling was.

Waren Gedeputeerde Staten van Limburg op de hoogte geweest van de in behandeling zijnde aanvragen bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en bij de Gemeente Boxmeer, dan hadden zij de aanvraag moeten afhandelen conform Awb 2:3.

2. De aanvrager heeft 1 Nbw vergunning aangevraagd voor 2 feitelijk al gescheiden locaties.

Het college geeft aan dat er een “onlosmakelijke samenhang” is tussen beide locaties en dat aan het ontwerpbesluit van de provincie Noord-Brabant van 30 november 2015 geen rechtskracht kan worden ontleend.

2.1.

Wij hebben voldoende aangetoond dat er sprake was en is van twee gescheiden bedrijven. Dat aan het ontwerpbesluit van provincie Noord-Brabant van 30 november 2015, aanvraag van 7 februari 2012 en 5 november 2013, geen rechtskracht kan worden ontleend doet daar niets aan af. Wij halen dit ontwerpbesluit enkel aan omdat dit één van de documenten is waaruit blijkt dat er sprake was van twee gescheiden bedrijven. Ook blijkt al dat er sprake was van twee gescheiden bedrijven uit de omgevingsvergunningaanvraag fase 1 van 20 juni 2014 voor alléén Hoekstraat 14, ingediend bij de gemeente Boxmeer.

Met de contra expertise die mr. de Rooij namens vergunninghouder heeft ingediend op 5 juli 2022 als bijlage bij zijn brief, is daar weer een document bijgekomen (**bijlage 29**). Ook in dit document wordt de illegale situatie heel duidelijk omschreven. Wij zijn dan ook zeer verbaasd over het feit dat Gedeputeerde Staten in het bestreden besluit zonder motivatie stellen dat er sprake is van één project. Ook in het verweerschrift motiveren Gedeputeerde Staten deze stelling niet. Een motivatie van het college waarom er tussen beide adressen een “onlosmakelijke samenhang” is ontbreekt.

Het criterium van de onlosmakelijkheid is neergelegd in artikel 2.7 Wabo. Dit artikel bevat het vereiste dat onlosmakelijk samenhangende activiteiten in één keer moeten worden aangevraagd. In de Wabo is geen limitatieve opsomming gegeven van onlosmakelijke activiteiten. Of sprake is van onlosmakelijkheid, moet per geval worden bekeken. Het criterium daarbij is of bij één handeling sprake is van meerdere activiteiten zoals bedoeld in de artikelen 2.1 en 2.2 van de Wabo (de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is vereist). Als de handeling niet kan worden uitgevoerd zonder direct meerdere activiteiten uit te voeren, dan is sprake van onlosmakelijkheid.

De rechter formuleerde dit zo: *“Van onlosmakelijke samenhang is slechts sprake als één feitelijke handeling per definitie in meerdere vergunningplichten, als bedoeld in artikel 2.1 of art. 2.2 van de Wabo, resulteert”* (Rechtbank Amsterdam, 30-11-2011, LJN BU9195).

In de door Mr de Rooij aangehaalde uitspraak ECLI:NL:RBMNE:2020:1047 geeft de rechter onder rechtsoverweging 12 ook aan: *“Volgens vaste rechtspraak moet een aanvraag voor een Wnb-vergunning betrekking hebben op alle activiteiten die één project vormen. Het criterium daarbij is of de activiteiten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.”*

In de door Mr de Rooij aangehaalde uitspraak ECLI:NL:RVS:2017:3002 bevestigt de Raad van State dat er van die bedoelde onlosmakelijkheid in de zin dat de een niet zonder de ander kan functioneren hier geen sprake is. Dit volgt uit rechtsoverweging 6.4: er moeten wel degelijk organisatorische bindingen zijn tussen twee bedrijven wil er sprake zijn van een onlosmakelijke binding. In die uitspraak werd er zelfs wel degelijk vee van het ene bedrijf geleverd aan het andere bedrijf, zelfs op basis van een overeenkomst, en lagen de twee bedrijven ook op korte afstand van elkaar, en dan nog is de conclusie van de Raad van State

dat er geen sprake was van één project. Het is onterecht het begrip onlosmakelijke samenhang op deze twee gescheiden bedrijven toe te passen. In ons verzoek om intrekking en ons bezwaarschrift hebben wij dit onderbouwd.

Als verdere onderbouwing van onze stelling dat het om twee verschillende bedrijven gaat dragen wij aan het schrijven van 24 februari 2023 aan uw Rechtbank van Mr. de Rooij namens de vergunninghouder (**bijlage 30**). Hierin toont de vergunninghouder aan dat de exploitatie van de bedrijven als twee verschillende inrichtingen moet worden gezien. Dieren die worden gehouden op Hoekstraat 14 komen niet van de locatie Hoekstraat 16. Verder geeft deze bijlage een overzicht van de natuurvergunningaanvragen voor Hoekstraat 14 en 16 als één project, t.w. een aanvraag van 29 augustus 2019, weer ingetrokken op 23 april 2021 omdat er geen vergunningplicht gold, wat wordt bevestigd door de ODBN bij brief van 27 mei 2021. In de brief van 27 mei blijkt de aanvraag van 29 augustus 2019 echter alleen te gaan om Hoekstraat 14.

Ook wordt aangegeven dat er een separate natuurvergunningaanvraag is ingediend op 11 oktober 2019 voor enkel Hoekstraat 16, en dat deze aanvraag nog in behandeling is. Uit de verdere mailwisseling die hoort bij bijlage 30 blijkt dat er echter op 11 juli 2018 al een separate aanvraag voor Hoekstraat 16 is ingediend en dat deze nog steeds in behandeling is bij de provincie Noord-Brabant, het gaat hier om een zogenaamde PAS melding. Uit deze separate aanvragen om natuurvergunning blijkt dat ook de vergunninghouder wist dat het twee gescheiden locaties zijn, en dat al waren sinds de aanvraag van 7 februari 2012. De twee locaties hadden dus nooit als één project op 1 juli 2015 aangevraagd mogen worden.

2.2.

Uit het eerste ontwerp van 12 september 2018 voor de omgevingsvergunning fase1 voor Hoekstraat 14 hoofdstuk 2 : PROCEDURELE OVERWEGINGEN, pag. 18 (**bijlage 31**):

Wet natuurbescherming

Voor de indieningsdatum van de onderhavige aanvraag is een vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 aangevraagd bij provincie Limburg voor de adressen Hoekstraat 14 en 16 te Rijkevoort. De vergunning is verkregen op 2 juni 2016. Echter, deze Natuurbeschermingswet 1998 vergunning ziet niet toe op hetzelfde project als waar nu vergunning voor wordt aangevraagd met onderhavige omgevingsvergunning. Daarom blijft er een aanhaakplicht bestaan.

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze vervangt de Natuurbeschermingswet 1998. Op grond van het overgangsrecht worden lopende aanvragen van voor 1 januari 2017 conform de Wnb afgehandeld. Nu deze aanvraag is ingediend voor 1 januari 2017 wordt deze derhalve afgehandeld als een aanvraag om een vergunning voor het onderdeel gebiedsbescherming.

*Naar aanleiding van bovenstaande hebben wij een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd bij provincie Noord-Brabant. Deze is afgegeven op 13 augustus 2018 en heeft het kenmerk Z/075800-112108 en is opgenomen als bijlage bij dit besluit. De verklaring, bijbehorende voorschriften en bijlage maken onderdeel uit van deze vergunning. Vvgb van 13 augustus 2018 (**bijlage 33**).*

Ook het bevoegde gezag (gemeente Boxmeer) heeft op 12 september 2018 geconcludeerd dat er sprake is van twee verschillende projecten en dat de Nbw vergunning van 2 juni 2016 niet ziet op hetzelfde project. Die conclusie heeft geleid tot een aanvraag voor een Vvgb bij de provincie Noord-Brabant.

De aanvraag omgevingsvergunning fase1 voor Hoekstraat 14 waar de gemeente Boxmeer op doelt is van 20 juni 2014, dus was eerder aangevraagd dan de aanvraag voor een Nbw vergunning op 1 juli 2015, die heeft geleid tot de verleende Nbw vergunning van 2 juni 2016. Met het aanvragen van deze Vvgb geeft de gemeente Boxmeer ook aan dat de Nbw vergunning van 2 juni 2016 onrechtmatig is verleend, zij wisten dat pas na de indieningsdatum van de aanvraag omgevingsvergunning fase1 een vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 is aangevraagd bij provincie Limburg voor Hoekstraat 14/16 en zij wisten dat een Vvgb benodigd was.

Provincie Noord-Brabant geeft deze Vvgb af op 13 augustus 2018, en geeft daarmee dus de conclusie af dat er ook voor de Wnb sprake is van twee verschillende projecten, t.w. Hoekstraat 14 en Hoekstraat 16.

Door de afwijzing van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op 30 november 2015 van de aanvraag natuurbeschermingswetvergunning gold er vanaf dat moment een aanhaakplicht op grond van artikel 47a van de Natuurbeschermingswet.

De aanvraag om een omgevingsvergunning van 20 juni 2014 is op grond van artikel 19d, eerste lid, Nbw alleen nog maar uit te voeren met een Vvgb. Die Vvgb is dan ook onterecht ingetrokken door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, waardoor ook de omgevingsvergunning Fase1 van 14 juli 2020 onterecht is verleend (SHE20/2407).

2.3.

Achteraf blijken het dus op 1 juli 2015 al twee gescheiden bedrijven te zijn. Extra transporten voor dieren, personeel, enz. zijn hierdoor niet meegenomen, zie bevestiging van Mr. de Rooij (**bijlage 30**).

Vergund zijn in de natuurvergunning op Hoekstraat 14: 5.917 vleesvarkens x 3 mestronde/j, zijn 17.751 biggen/j die van elders moeten worden aangevoerd. Hetzelfde aantal, 17.751 biggen/j, dient dus ook vanuit Hoekstraat 16 naar elders te worden vervoerd.

Voorheen was een bedrijfsweg gepland van 117 meter voor transport van de biggen van Hoekstraat 16 naar Hoekstraat 14, zie ook bijlage 2, pag. 8 onder "Hoekstraat 16".

In de vergunning van 20 juli 2004 staat daarover op pag. 4, onder Algemeen:

Verder zullen de geproduceerde biggen van Hoekstraat 16 deels worden afgemest op de locatie Hoekstraat 14. Hiervoor is een kavelpad aangelegd tussen de bedrijven, waarover de biggen naar het vleesvarken gedeelte worden geleid.

Dus op 7 februari 2012 (**bijlage 2**) was al bekend dat het gescheiden bedrijven zijn, en er geen transporten meer zullen plaatsvinden tussen beide bedrijven.

Uit bijlage 30 volgt dat de gespeende biggen vanuit Hoekstraat 16 vervoerd worden naar Kleine Horsterweg 2 en 5, Siebengewald: dit is een transportafstand van minimaal 22 km.

De benodigde biggen voor Hoekstraat 14 worden aangevoerd vanuit het bedrijf Walsert 7, Rijkevoort-De Walsert: dit is een transportafstand van 5,5 km.

Door op 1 juli 2015 een Nbw-aanvraag in te dienen alsof het nog één bedrijf is, zijn de transporten niet in de aeriusberekeningen meegenomen. Dit is onterecht, wat ook volgt uit uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:71 van de Raad van State onder rechtsoverweging 9.9.

De natuurvergunning was afgegeven met een ontwikkelingsruimte van 2,98 mol/ha/j. Met de extra transportbewegingen zal de ontwikkelingsruimte ongetwijfeld ruim boven de 3,0 zijn uitgekomen, wat strijdig was met de beleidsregels.

Achteraf blijkt dat Gedeputeerde Staten van Limburg op het verkeerde been zijn gezet alsof het zou gaan om één bedrijf. Ook hierom dient de vergunning onverwijld te worden ingetrokken.

3. Het bedrijf was niet conform de vigerende vergunningen in werking, wat consequenties heeft voor de feitelijke stikstofemissie.

De referentiesituatie voor een aanvraag vanaf 1 juli 2015 was:

In een aanvraag om Nbw-vergunning moet de toename van de stikstofdepositie worden bepaald ten opzichte van een eerdere Nbw-vergunning dan wel ten opzichte van de bestaande activiteit en de daarbij behorende stikstofdepositie die ten hoogste feitelijk door die bestaande activiteit werd veroorzaakt in de periode 1 januari 2012 t/m 31 december 2014 binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning. (Regeling programmatische aanpak stikstof artikel 5).

Artikel 5, lid 7 geeft aan: De stikstofdepositie, bedoeld in het vijfde lid, onderdelen b en c, betreft de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt als gevolg van hetgeen daadwerkelijk plaatsvond binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, of een op 1 januari 2015 geldende vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet.

Het College stelt dat wij niet hebben onderbouwd dat er foutieve gegevens zijn ingevoerd in Aeries, verder stelt het College dat destijds niet door toezichthouders en handhavers is nagegaan of de aanvraag juist was en dat uitgegaan moest worden van het maximale feitelijke gebruik, passend binnen de vigerende vergunning.

Voor de berekening geeft het College aan: *“wij ontkennen niet dat de emissies aan de Hoekstraat 16 in de referentiesituatie wellicht onjuist zijn ingevoerd.”* Dit maakt volgens het College niet uit, omdat wanneer de vergunde situatie aangehouden zou worden er sprake zou zijn van meer emissie op Hoekstraat 16, t.w. 2.371,82 kg NH₃ in plaats van de aangehouden 2.182,2 kg.

De totale emissie in de referentiesituatie zou dan volgens het College niet 4.070,7 kg NH₃ per jaar maar 4.260,32 kg/j zijn.

Verder stelt het College dat intrekking op basis van artikel 5.4, eerste lid, een discretionaire bevoegdheid is en onderbouwt dit met uitspraak ECLI:NL:RVS:2013:BZ8407.

Tot slot stelt het College dat de natuurvergunning alleen maar kan worden ingetrokken, als deze op basis van verkeerde gegevens is verleend, en onderbouwt dat met uitspraak ECLI:NL:RVS:2014:343.

3.1.

In de uitspraak ECLI:NL:RVS:2013:BZ8407 onder rechtsoverweging 5 en 6 wordt aangegeven dat de aangehaalde onvolledige en onjuiste gegevens reeds in bezwaar zijn behandeld en dat alle feiten en omstandigheden ten tijde van de vergunningverlening bekend waren.

Dat is bij ons verzoek om intrekking juist niet aan de hand. Achteraf blijken onvolledige en onjuiste gegevens te zijn verstrekt op 1 juli 2015. Uit controles achteraf blijkt dat de feiten en omstandigheden anders zijn voorgesteld dan ze in werkelijkheid waren op 1 juli 2015.

Volgens het aanvraagformulier van 1 juli 2015 wordt de vergunning dan onverwijld ingetrokken. Dat is vast beleid, waarmee het College heeft vastgelegd in welke gevallen het College gebruik maakt van zijn discretionaire bevoegdheid.

Overigens zou de vergunning volgens uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:71 van de Raad van State, rechtsoverweging 6.5 en 6.6, alsnog ingetrokken moeten worden op basis van een dreigende verslechtering of verstoring met significante gevolgen van een soort of habitatype waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen, zelfs als het College geen gebruik zou maken van zijn discretionaire bevoegdheid.

In door het college aangehaalde uitspraak ECLI:NL:RVS:2014:343 staat onder rechtsoverweging 4.1. *“Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 11 december 2013 in zaak nr. 201304454/1/A1), is voor intrekking van een bouwvergunning wegens een onjuiste of onvolledige opgave, als bedoeld in artikel 5.19, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo noodzakelijk dat vast staat dat de bouwvergunning juist wegens de onjuistheid in de overgelegde gegevens is verleend.”* De op 1 juli 2015 ingediende aanvraag blijkt achteraf onjuiste gegevens te bevatten, en juist op basis van die onjuiste gegevens is de natuurvergunning van 6 juni 2016 verleend.

3.2.

De onderbouwing dat er foutieve gegevens zijn ingevoerd staat op pagina 5 van ons bezwaarschrift en de betreffende Aeriusberekening zit in bijlage 14. Verder maken Aeriusberekeningen (2EYRiq33eZ) van 15 december 2015 en (S5P6Ct8id5pu) van 25 januari 2016 onderdeel uit van de Nbw-vergunning waarvoor wij om intrekking vragen.

Volgens de PAS-systematiek was de referentiesituatie in dit geval de stikstofdepositie die door het feitelijk aanwezige aantal dieren veroorzaakt werd binnen de kaders van de op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning. Stal 16-1 is de enige stal waarin varkens zijn gehouden binnen de kaders van de geldende omgevingsvergunning. In alle andere stallen waren niet-vergunde stalsystemen aanwezig. Verder was stal 3 op Hoekstraat 14 ook nog eens in strijd met de vergunning in gebruik, omdat stal 1 en stal 2 op Hoekstraat 14 niet van luchtwassers waren voorzien (vergunningsvoorschrift 3.1.2 van milieuvergunning 15 juli 2008). De feitelijke stikstofemissie binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht was dus geen 4070,7 maar 648 kg NH₃/jr (**bijlage 18**).

Onterecht gaat het College nu dan ook uit van de vergunde emissie op Hoekstraat 16 van 2.371,82 kg/j. De aangehouden 2.182,2 kg/j was zelfs al te hoog gesteld omdat er geen 215 vleesvarkens zijn geweest op Hoekstraat 16 tijdens de referentieperiode.

Gedeputeerde Staten geven aan dat destijds niet door toezichthouders en handhavers is nagegaan of de aanvraag klopte. Inmiddels hebben die controles wel plaatsgevonden en is vastgesteld dat er sprake was van een illegale situatie, dit is ook bevestigd door de Raad van State in ECLI:NL:RVS:2021:216 onder rechtsoverweging 7.1: *“Daar komt bij dat de inrichting van [appellante] al jarenlang in afwijking van de geldende omgevingsvergunningen milieu in werking is”*. Met jarenlang wordt bedoeld sinds de vergunningverlening op 20 juli 2004. Dat geeft aanleiding om de vergunning op grond van artikel 5.4 Nbw in te trekken.

3.3.

Niet alleen was het bedrijf op 1 juli 2015 niet in werking conform de vergunningen, ook de vergunningen zelf waren niet in werking op 1 juli 2015.

Voor Hoekstraat 14/16 is op 20 juli 2004 een omgevingsvergunning (revisievergunning Wet milieubeheer) verleend, op 15 juli 2008 een veranderingsvergunning en op 27 juli 2010 en 21 december 2010 meldingen 8.19. Verder op 17 december 2013 een milieuneutrale wijziging. Het feit dat de vergunningen niet in werking zijn volgt uit de met deze rechtszaak gecombineerde rechtszaken SHE 20/2407, SHE 21/957 en SHE 21/1939.

- De verplichte bouwvergunningen voor de bouwwerken gemeld in de Wm 8.19 melding van 21 december 2010 zijn nooit afgegeven.

- Voor de op 15 juli 2008 vergunde wachtruimte zonder mestkanalen op Hoekstraat 14 is nooit een bouwvergunning verleend.
- Voor de opslagloods / machineberging op Hoekstraat 16 met de afmetingen zoals die zijn opgenomen in de milieuvergunning van 20 juli 2004 is geen bouwvergunning verleend.
- In de milieuvergunning van 20 juli 2004 zijn twee luchtwassers en luchtkanalen vergund en verplicht, deze dienden te worden gebouwd rechts van stal 1, Hoekstraat 14 en links van stal 2, Hoekstraat 14 met de luchtwassers in het midden van het luchtkanaal. De bouwvergunning voor deze 2 luchtwassers en luchtkanalen conform de milieuvergunning 20 juli 2004 zijn nooit afgegeven.

Onder meer staat in de artikel 8.19 Wm van 21 december 2010 gemeld:

- in het noordelijke deel van stal 2 worden 20 dierplaatsen meer gerealiseerd;
- de opslagloods wordt vergroot aan de zuidkant. In het oorspronkelijke deel worden 60 dierplaatsen gerealiseerd, waardoor de zeugen meer ruimte hebben. Het deel dat erbij komt dient als opslagruimte;
- ten oosten van stal 2 wordt een nieuw gebouw gerealiseerd waarin de zuiveringssectie wordt geplaatst;
- ten oosten van stal 2 wordt een hygiënesluis met douche gerealiseerd. Hier komt een cv-ketel, wasmachine en droger te staan.
- Voor deze bouwwerken zijn nooit bouwvergunningen afgegeven, waardoor de Wm 8.19 melding van 21 december 2010 en vergunning 15 juli 2008 niet in werking is getreden. Voor het realiseren van 20 dierplaatsen meer in het noordelijke gedeelte dienen alle 10 afdelingen x 40 zeugenplaatsen verbouwd te worden naar 10,5 afdeling x 40 plaatsen, wat wijziging van de plaatsen en aantallen draagconstructies voor de roosters en vloeren voor de ligplaatsen van de zeugen tot gevolg heeft, waarvoor ook een bouwvergunning is vereist. De genoemde vergroting van de opslagloods is dus in feite de tweede vergroting van de opslagloods, de eerste vergroting was reeds op de bouwvergunning van 20 december 2005 opgenomen.

Voor de zuiveringssectie met putten is nooit de bouwvergunning verleend: Uit vaste rechtspraak van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt dat wanneer voor een onderdeel van de milieuvergunning geen bouwvergunning is verleend, de gehele milieuvergunning niet in werking treedt (zie bijvoorbeeld uitspraak ECLI:NL:RVS:2013:2084, Ro 7.3 en 7.4, vergelijkbare omvang en constructie).

De beide vergunningen van 15 juli 2008 en 20 juli 2004 zijn nooit in werking getreden. Verder betekent dit dat de milieuvergunning van 20 juli 2004, die onherroepelijk was op 23 maart 2005, van rechtswege is vervallen op 23 maart 2008, dit volgens het toen geldende artikel 8.18 Wet Milieubeheer: milieuvergunning vervalt als de inrichting niet binnen drie jaar nadat de milieuvergunning onherroepelijk is, is opgericht en in werking gebracht. De aanvrager heeft dit onterecht niet gemeld in zijn aanvraag natuurvergunning. Er hadden geen rechten ontleend kunnen worden aan een vervallen omgevingsvergunning, wat betekent dat ook daarom de natuurvergunning moet worden ingetrokken.

- 4. Door een ander stalsysteem te noemen, heeft de aanvrager in zijn aanvraag meer ontwikkelingsruimte geclaimd dan er in de nieuwe fase 1 omgevingsvergunning van 20 juli 2020 is vergund op basis van het daadwerkelijk aanwezige stalsysteem.**

Artikel 5.4 Nbw ziet op situaties waarin achteraf blijkt dat er bij de aanvraag foutieve gegevens zijn verstrekt. Daarvan is hier sprake: er is bewust voor 1957 vleesvarkens 4,5 kg NH₃/dier/jr aangevraagd in plaats van 3,0 kg. Als Gedeputeerde Staten van Limburg destijds hadden geweten dat er stankafsluiters in de putten zaten, hadden zij geen vergunning verleend voor 4,5 kg per dier maar hadden zij een andere beslissing genomen, op basis van de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013, Artikel 1, punt 2a, onder 1. Stal 1 en stal 2 Hoekstraat 14 hadden beoordeeld moeten worden als nieuwe stallen, waarbij de stalsystemen voldoen aan de eisen vastgelegd in bijlage 2 van de Verordening. Limburg hanteerde dezelfde regeling als Noord-Brabant.

De aanvrager heeft in bijlage 2 van de aanvraag onjuist aangegeven dat er géén sprake is van nieuwe stallen voor stal 1 en stal 2, en Gedeputeerde Staten van Limburg op het verkeerde been gezet door op pagina 2 van de aanvraag te stellen “dat het bedrijf geheel is opgericht en in werking gebracht, alleen stal 3 bij Hoekstraat 14 moet fysiek nog worden verlengd met 8 afdelingen”.

Het College geeft aan dat stal 1 en 2 aan de Hoekstraat 14 niet beoordeeld dienden te worden als nieuwe stallen. Een nieuwe stal in het kader van de Verordening is volgens het College: een dierenverblijf, waarbij sprake is van het aanleggen, aankoppelen of installeren van een of meer van de in de bijlage 1 opgenomen lijst met systemen, voor zover het aankoppelen of installeren van deze systemen betrekking heeft op de emissiereductie van stikstof.

Verder maken de stalsystemen volgens het College ook niet meer uit, gezien de wetswijziging van 1 januari 2020, waarbij is gaan gelden dat voor intern salderen geen vergunningplicht geldt.

Het is bijzonder dat het College vindt dat een onrechtmatig verkregen natuurvergunning in stand kan blijven doordat op een latere datum (1 januari 2020 volgens het College) de wetgeving is veranderd en dat het de vergunninghouder daardoor vrij staat om elke invulling aan haar activiteiten te geven, zolang de referentiesituatie qua stikstofdepositie niet wordt overschreden. De referentiesituatie waar het College op doelt is een onrechtmatig verkregen referentiesituatie.

De uitspraak van de Raad van State die door het College wordt genoemd is hier niet van toepassing nu de vergunning in 2016 is verleend terwijl de wetswijziging waarop de Raad van State doelt in werking is getreden op 1 januari 2020. Verder blijkt uit latere uitspraken dat er nog steeds een vergunningplicht is bij intern salderen en blijkt uit de EU uitspraak ECLI:EU:C:2022:864 (zie verder onder punt 9.1) dat er geen gebruik gemaakt mag worden van een PAS-vergunning.

Stal 1 en 2 hadden volgens ons wel als nieuwe stallen moeten worden aangemerkt en direct moeten voldoen aan de Omgevingsverordening Limburg, dus geen 4,5 kg NH₃/vleesvarken/jaar, echter 0,45 kg/jr (Bijlage Omgevingsverordening Limburg, artikel 3.1.2 : Varkens D3). In de Toelichting bij de Omgevingsverordening Limburg 2014, staat over een nieuwe stal:

Artikelsgewijze toelichting:

Artikel 1, onderdeel e: Definitie van nieuwe stal (thans: artikel 3.1.1, onderdeel e)

Onderdeel e sub i

Het uitgangspunt van de verordening is dat de systematiek aansluit op het investeringsritme van de veehouderijen. Vaak in combinatie met een uitbreiding, investeert een veehouder in nieuwe stallen of in belangrijke renovaties van bestaande stallen. Op die momenten kan de investering worden benut voor emissiereducerende systemen die voldoen aan de bijlage bij deze verordening. Deze bijlage met emissie(reductie)eisen wordt periodiek aangescherpt aan de stand der techniek. De combinatie van

het investeren en aanscherpen van de emissiereductie-eisen leidt stapsgewijs naar de reductiedoelstellingen waaraan alle stallen op 1 januari 2030 moeten voldoen.

De definitie van nieuwe stal dient dan ook aan te sluiten op de grote investeringsmomenten van een veehouderij. Dit zijn de momenten waarop de bedrijfsontwikkeling leidt tot de bouw van nieuwe stallen en/of het renoveren van bestaande stallen waarbij geïnvesteerd kan worden in het toepassen van emissiereducerende systemen. Daarbij is een duidelijk koppeling gemaakt met de omgevingsvergunning (Wabo) voor het onderdeel bouwen. Wanneer voor de nieuwbouw of renovatie van stallen een omgevingsvergunning voor het onderdeel bouwen nodig is, dan moet deze betreffende nieuwe stal voldoen aan bijlage 1 bij deze verordening.

Wanneer er een renovatie van een bestaande stal plaatsvindt waar een omgevingsvergunning (Wabo) voor het onderdeel bouwen nodig is (bijv. bij het vervangen van de kap na schade), en waarbij door de wijziging er geen wijziging in de Rav-code plaatsvindt, dan valt deze renovatie niet onder definitie van nieuwe stal.

onderdeel e sub ii

Dit onderdeel bevat bepaalde emissiearme systemen binnen en buiten de stal, het veranderen van putten en roostervloeren, het installeren van ventilatie- en klimaatsystemen, luchtwassers of biofilters. Deze systemen, die zijn opgenomen in bijlage 2 van de verordening, vragen een dermate investering dat, gezien de eis om in 2030 te voldoen aan de technische eisen uit bijlage 2 en het doel van de verordening van een algemeen dalende trend in ammoniakdepositie, deze ook zonder bouwvergunning moeten voldoen aan de emissie(reductie)eisen uit de verordening. Ook het aanleggen, aankoppelen of installeren van zo'n systeem aan een bestaande stal leidt met deze verordening tot het beoordelen van deze stal als nieuwe stal.

Onder Onderdeel e sub ii staat: voor zover het aankoppelen of installeren van deze systemen betrekking heeft op de reductie van ammoniakemissie. Het laten vervallen van de stankafsluiters in de putten heeft betrekking op de reductie van ammoniakemissie, het wijzigen van de Rav-code. Daarom moet deze verbouwing, ook als die al zonder bouwvergunning kan worden uitgevoerd, wat wij bestrijden, voldoen aan de bijlage van de Verordening Limburg artikel 3.1.2 : Varkens D3.

De aanvrager heeft echter Gedeputeerde Staten van Limburg op het verkeerde been gezet door in de aanvraag op te nemen:

“het bedrijf is geheel opgericht en in werking gebracht, alleen stal 3 bij Hoekstraat 14 moet fysiek nog verlengd worden voor 8 afdelingen met in totaal 1440 dierplaatsen.”

Gedeputeerde Staten van Limburg konden niet weten dat stal 1 en stal 2 aan de Hoekstraat 14 nog verbouwd moesten gaan worden.

Als toevoeging op onze eerdere motivatie dat de aanvrager wist dat de stallen 1 en 2 verbouwd zouden moeten worden van stallen met stankafsluiter naar stallen zonder stankafsluiter de bevestiging van Mr de Rooij namens vergunninghouder van 22 januari 2021 (**bijlage 32**), punt 2 Beste Beschikbare Technieken waarin staat dat de stallen altijd uitgevoerd zijn geweest met stankafsluiter.

“Er was op 1 januari 2007 feitelijk al sprake van een onderkeldering met stankafsluiter” en “Er is pertinent géén wijziging van de situatie aan de orde”.

Verder heeft de vergunninghouder dit tijdens de zitting bij de rechtbank in Den Bosch op 10 februari 2021 ook bevestigd, en is dit ook bevestigd door Mr de Rooij in zijn reactie op 5 juli 2022 (**bijlage 29**): *“Aan de stal en dieren of dierplaatsen verandert niets, enkel feitelijk is geconstateerd dat er onder de dichte vloer een muur stond die eerder niet geconstateerd is. Dit heeft enkel feitelijk een gunstig effect op het milieu. Er is niets aan de stallen veranderd sinds de bouw.”*

De aanvrager vroeg op 1 juli 2015 een stalsysteem zonder stankafsluiters dus is er sprake van het veranderen van putten en roostervloeren en had dit gezien moeten worden als een

nieuwe stal. Voor het begrip nieuwe stallen maakt het dan niet uit of er wel of niet een bouwvergunning verplicht zou zijn voor deze renovatie van stal 1 en 2.

Wij vinden overigens dat er wel degelijk een bouwvergunning nodig is, het gaat hier om muren in de putten die onder de dichte vloer staan, en die behoren tot de draagconstructie. Bij deze constructies is het gebruikelijk dat zowel de dichte vloer als de zware betonroosters ook worden gedragen door deze tussenmuur in de putten; wordt deze tussenmuur geheel of gedeeltelijk weggehaald dan zullen de vloer en de roosters in de putten zakken, zie ook uitspraak ECLI:NL:RVS:2018:958 rechtsoverweging 3.3:

Gelet op deze definitie verstaat de Afdeling onder de verandering van een draagconstructie als bedoeld in artikel 3, aanhef en achtste lid, onder a, van bijlage II van het Bor een verandering van een constructie van een bouwwerk welke constructie het bouwwerk mede draagt.

Dat niet is gemeld bij Gedeputeerde Staten van Limburg dat stal 1 en 2 als nieuwe stallen moeten worden gezien, wat dus achteraf wel blijkt bij de vergunningverlening fase 1 voor Hoekstraat 14, maakt dat ook daarom de vergunning onverwijld dient te worden ingetrokken.

5. De door de aanvrager ingediende accountantsverklaringen komen niet overeen met de veesaldokaart en de grootboeken voor Hoekstraat 14.

Het College heeft naar eigen zeggen geen acht geslagen op de ingediende accountantsverklaringen, deze waren volgens het College onduidelijk en het is achteraf onmogelijk om na te gaan of deze destijds klopten.

Verder zijn deze verklaringen volgens het College niet van belang omdat het vergunde recht lager is dan wat is opgenomen in de accountantsverklaringen.

Dat de accountantsverklaringen niet controleerbaar zijn bestrijden wij. Deze accountantsverklaringen moeten exact overeenkomen met de veesaldokaarten en de grootboeken. Op basis van de veesaldokaarten en de grootboeken is aangetoond dat deze accountantsverklaringen onjuist zijn.

5.1.

De accountantsverklaring van AEC-Uden van 30 juni 2015 is wel degelijk gebruikt voor de aanvraag van 1 juli 2015.

De aantallen dieren in deze verklaring sluiten exact aan bij de aantallen dieren die zijn opgenomen in de Aerius-berekening 2EJrB5h9QN van 1 juli 2015 (**bijlage 27**), als onderdeel bij de aanvraag van 1 juli 2015 (**bijlage 1**):

Op basis van deze accountantsverklaring leverde dit een referentiesituatie op van 12.778,60 kg/j emissie en een beoogde emissie van 12.960,32 kg/j.

Als de accountant wel een correcte verklaring had afgegeven op basis van de veesaldokaarten en grootboeken voor Hoekstraat 14, t.w. 6.679 vleesvarkens i.p.v. 5.709 vleesvarkens, had dit minimaal een verhoging van de referentiesituatie opgeleverd van 970 vleesvarkens x 0,45 kg = 436,5 kg/j emissie meer in stal 3. Volgens de Aerius-berekening van 1 juli 2015 lagen er 3.752 vleesvarkens in stal 3, echter op basis van de veesaldokaarten en grootboeken hadden dit 4.722 vleesvarkens moeten zijn.

De referentiesituatie $12.778,60 + 436,5 = 13.215,1$ kg/j zou dan echter ruim boven de beoogde situatie van 12.960,32 kg/j hebben gelegen, dus zou er geen vraag om ontwikkelingsruimte zijn geweest, waardoor er ook geen aanvraag om ontwikkelingsruimte kon worden ingediend.

De werkelijke feitelijke stikstof uitstoot blijkt achteraf nog veel hoger te zijn geweest, op basis van het ODBN controle rapport (**bijlage 5**), waaruit blijkt (blz. 13) dat de niet vergunde luchtwasser op stal 3 is onder-gedimensioneerd vanaf een stalbezetting hoger dan 2.970

vleesvarkens (capaciteit wasser is $237.600\text{m}^3 / 80\text{m}^3$ is de benodigde maximale capaciteit per vleesvarken).

Bewust zijn Gedeputeerde Staten van Limburg in de aanvraag van 1 juli 2015 door zowel de aanvrager als een beëdigd accountant misleid. Dat voor betreffende Aerius-berekening van 1 juli 2015 en de AEC-Uden accountantsverklaring later andere berekeningen en verklaringen zijn ingeleverd doet hier niet aan af.

5.2.

Op 13 oktober 2015 is door de aanvrager de vergunde i.p.v. de feitelijke situatie ingediend: zie bevestiging aanvrager van 13 oktober 2015 (**bijlage 34**) met de bijbehorende Aerius uitdraai van 13 oktober 2015. Gemeld is daarin: "*hierbij de aangepaste berekening met de vergunde situatie en niet de feitelijke.*"

Hier wordt door de aanvrager bevestigd dat de feitelijke situatie een illegale situatie is.

De feitelijke stikstofemissie die op 1 juli 2015 is gemeld was $12.778,60 \text{ kg/j}$, en de werkelijke emissie was nog veel hoger (zie 5.1).

Het gaat echter om de feitelijke stikstofemissie binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

De aanvrager geeft aan op 13 oktober 2015 niet meer uit te gaan van het feitelijke gebruik binnen de kaders van de vergunning, maar van de vergunde situatie; de daarbij horende Aerius-verschilberekening van 13 oktober 2015 (2EYuiNNdPn) (**bijlage 34**) geeft een ammoniak depositietoename van $3,07 \text{ mol/ha/j}$.

Omdat dit hoger is dan de maximale toegestane ontwikkelingsruimte van $3,0 \text{ mol/ha/j}$ is later een nieuwe berekening gemaakt waarbij alle dieraantallen en parameters gelijk zijn gebleven, alleen is er geschoven met de emissiepunten op de stallen op Hoekstraat 14, om onder de $3,0 \text{ mol/ha/j}$ uit te komen, t.w. op $2,98 \text{ mol/ha/j}$ die in de Nbw-vergunning van 6 juni 2016 is vergund.

Op stal 1 en stal 2 van Hoekstraat 14 zijn op 13 oktober 2015 de werkelijke, feitelijke emissiepunten aangehouden, t.w. in het midden van de stallen en dit is later onterecht veranderd naar de vergunde plaatsen, aan de voorkant van de stallen. Op die vergunde plaatsen aan de voorkant van stal 1 en 2 is echter geen emissie van stikstof geweest.

5.3.

Op Hoekstraat 16 is de later ingediende accountantsverklaring van A2C-Uden van 28 september 2015 echter wel gebruikt, zie de Aeriusberekening van 15 december 2015, als onderdeel van de natuurvergunning, in **bijlage 14**, pag. 6 en 7, en is zelfs als vergunde recht méér opgenomen dan in de accountantsverklaring stond (zie onder punt 6).

De accountantsverklaringen maakten hoe dan ook deel uit van de aanvraag en dus van het besluit. Of er nu wel of geen acht op is geslagen, er is nu vastgesteld en erkent door het College dat de accountantsverklaringen niet klopten.

De vergunninghouder maakt ten onrechte de vergelijking met "varkensplaatsen", het gaat in deze kwestie niet om dierplaatsen, maar om het feitelijke aantal dieren die daadwerkelijk per locatie zijn gehouden binnen de vergunde stalsystemen.

Achteraf blijken er dus onjuiste gegevens te zijn verstrekt bij de aanvraag, wat aanleiding geeft om de vergunning onverwijld in te trekken.

6. De vergunning is in strijd met de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte Programmatische Aanpak Stikstof Limburg segment 2, artikel 3, lid 1 verleend.

Volgens de beide ingediende accountantsverklaringen waren er geen vleesvarkens op Hoekstraat 16. Gedeputeerde Staten hebben er wel 215 meegeteld bij het bepalen van de

referentiesituatie, zie de Aeries-berekening in **bijlage 14**, pagina 7. Die referentiesituatie is dus te hoog, zoals wij in ons bezwaarschrift met berekeningen hebben aangetoond. Het College stelt dat de referentiesituatie hoger had moeten zijn en dat er bij een correcte berekening eerder minder dan meer ontwikkelruimte zou zijn toebedeeld. Verder stelt het College dat een correcte berekening niet meer is te maken. Het College gaat voor de referentiesituatie uit van het maximale feitelijke gebruik, passend binnen de vergunning.

Wij blijven erbij dat de 215 vleesvarkens ten onrechte zijn meegeteld bij het bepalen van de referentiesituatie. Die 215 vleesvarkens zijn er in die referentieperiode niet geweest op Hoekstraat 16.

En zelfs als deze 215 vleesvarkens wel meegerekend mogen worden, wat wij bestrijden, en met de correcte overlegde Aeries-berekening van 13 oktober 2015 (2EYuiNNdPn) kwam de depositie al uit boven de 3,0 mol, t.w. op 3,07 mol/ha/j (zie onder punt 5.2).

Het College stelt nu dat voor Hoekstraat 16 de referentiesituatie 2.371,82 kg/j is, wat dus de vergunde emissie is. Dat is onjuist, het gaat juist om het maximale aantal gehouden dieren in de periode 2012 t/m 2014 binnen het kader van de vergunning.

De 215 vleesvarkens zijn ten onrechte meegeteld bij het bepalen van de referentiesituatie, die zijn er in die referentieperiode niet geweest op Hoekstraat 16 waardoor de referentiesituatie te hoog is gesteld.

Door deze te hoog gestelde referentiesituatie, samen met de niet meegerekende diertransporten in de beoogde situatie (punt 2.3) en een berekende afgegeven ontwikkelingsruimte van 2,98 mol/ha/j (die eigenlijk al was berekend op 3,07 mol/ha/j), zou een correct berekende ontwikkelingsruimte ongetwijfeld ruim boven de 3,0 zijn uitgekomen, wat strijdig was met de beleidsregels.

Het College stelt dat het niet meer exact is uit te rekenen. De Raad van State vindt dat van ondergeschikt belang en maakt daarin haar eigen afweging. Zie uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:71 onder rechtsoverweging 9.9.

7. De Nbw vergunning is in strijd verleend met de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte PAS segment 2 Noord-Brabant artikel 3, lid 7.

Het College stelt dat we tegen de vergunning in 2016 maar in beroep hadden moeten gaan en verder stelt het College dat zijn instemming ten tijde van de besluitvorming juist was. Echter stelt het College dat na de PAS uitspraak de vergunning van 2016 niet langer houdbaar is maar er volgt geen intrekking op basis van de PAS uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1603 rechtsoverweging 34.3).

De Wet natuurbescherming stelt niet dat enkel een beroep kan worden gedaan op artikel 5.4 indien tegen de vergunning is opgekomen in bezwaar en/of beroep. Bij het nemen van het besluit had aan de beleidsregel getoetst moeten worden. Uit de vergunning is niet af te leiden dat dit is gebeurd. Wij zijn verbaasd dat Gedeputeerde Staten in het verweerschrift aangeven dat destijds niet aan deze beleidsregel werd getoetst en dat de handhaving van deze beleidsregel dus feitelijk aan een milieuclubje werd overgelaten.

In de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte PAS segment 2 Noord-Brabant (**bijlage 24**), artikel 3 lid 7 staat dat er maximaal 0,05 mol/ha/j depositie vergund mocht worden op de betreffende habitattypen.

Het College onderschrijft dat na de PAS uitspraak de vergunning van 2016 niet langer meer houdbaar is, dus is intrekken de enige juiste weg, zeker gezien de gewijzigde activiteiten waardoor PAS uitspraak rechtsoverweging 34.3 niet meer van toepassing is, en gezien de uitspraak van het Europees Hof van 10 november 2022, ECLI:EU:C:2022:864, zie verder onder punt 9.1.

8. Het project is niet binnen 2 jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning gerealiseerd.

De vergunning had al in 2018 ingetrokken kunnen worden (op 7 juni 2018 waren de 2 jaar om). Toen waren er controles uitgevoerd en was bekend dat er al 13 jaar sprake was van een illegale situatie. Wij verwijzen naar uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:216 van de Raad van State en naar de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant (**bijlage 6**, rechtsoverweging 4). Onder rechtsoverweging 3 van deze uitspraak van de Raad van State staat dat er geen discussie is over een lopend handhavingstraject.

Het College geeft aan dat intrekking niet meer kan omdat door de PAS uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1603) onder rechtsoverweging 39.2 is bepaald dat die bevoegdheid om in te trekken is vervallen. Het gaat om de intrekkingbevoegdheid indien er niet binnen 2 jaar gebruik is gemaakt van de ontwikkelingsruimte (Besluit Natuurbescherming (Bnb), artikel 2.7 lid 4).

Mr. de Rooij geeft namens de vergunninghouder op 31 augustus 2022 aan dat het na 2 jaar intrekken een “kan-bepaling” is en dat er volop is geïnvesteerd in stallen, luchtwassers en technieken, en dat het intrekken van de vergunning een torenhoge last voor de rest van hun leven voor de vergunninghouder betekent. Artikel 3:4 lid 2 Awb staat volgens hem in de weg om klakkeloos in te trekken om deze omvangrijke investeringen teniet te doen.

8.1.

De aangehaalde PAS uitspraak is van 29 mei 2019. De twee jaren waren op 7 juni 2018 al verstreken. Ook was de illegale situatie al bekend op de beide bedrijven Hoekstraat 14 en Hoekstraat 16.

Wij lezen in de door het College aangehaalde PAS uitspraak rechtsoverweging 39.2 dat er geen nieuwe vergunningen meer mogen worden afgegeven o.a. op basis van artikel 2.7 Bnb toedeling ontwikkelingsruimte. Rechtsoverweging 39.2 zegt echter niets over het intrekken van eerder op basis van artikel 2.7 Bnb verleende vergunningen dus kunnen onherroepelijke verleende PAS-vergunningen op basis van artikel 2.7 lid 4 Bnb nog steeds worden ingetrokken.

In de Artikelbijlage in de PAS uitspraak van 29 mei 2019 is artikel 2.7 lid 4 Bnb dan ook niet opgenomen.

Verder is de vergunning waarvoor wij om intrekking vragen verleend op basis van de Natuurbeschermingswet 1998, die geldig was tot 1 januari 2017 en bleef ook voor die vergunning intrekking mogelijk vanaf 7 juni 2018.

In de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte PAS Limburg 2015 segment 2 staat onder artikel 3 lid 4:

Het project of de andere handeling waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld dient binnen twee jaar, na het onherroepelijk worden van het toestemmingsbesluit waarbij de ontwikkelingsruimte is toegedeeld, te zijn gerealiseerd onderscheidenlijk verricht.

De illegale situatie, met geen zicht op legalisatie, is nog bevestigd door de Raad van State in uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:216, waarin onder rechtsoverweging 6.1 is gesteld dat er op 2 april 2019 nog geen zicht op legalisatie was.

Verder wist de aanvrager van de natuurvergunning op 1 juli 2015 dat de aangevraagde situatie nooit uitgevoerd zou gaan worden, er was reeds in 2012 en 2013 bij Gedeputeerde

Staten van Noord-Brabant een natuurvergunningaanvraag in behandeling voor Hoekstraat 14 en Hoekstraat 16 als twee gescheiden projecten en er was vanaf 20 juni 2014 een aanvraag omgevingsvergunning fase1 in behandeling voor Hoekstraat 14, met andere stalsystemen en meer dieren.

Ook voor Hoekstraat 16 zijn inmiddels een ander stalstelsel en meer dieren aangevraagd en door het bevoegde gezag vergund.

Achteraf blijkt dus dat het gevraagde project nooit uitgevoerd zou worden, en blijkt dat deze informatie achtergehouden is bij de aanvraag op 1 juli 2015. De vergunning dient dan ook onverwijld ingetrokken te worden.

8.2. Reactie op verweer Mr. de Rooij.

Mr. de Rooij geeft aan dat artikel 3:4 lid 2 Awb in de weg staat aan het klakkeloos intrekken van de vergunning om deze omvangrijke investeringen teniet te doen, en dat dit torenhoge lasten voor de ondernemer voor de rest van zijn leven betekent.

Artikel 3:4 lid 2 Awb:

De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Ook op basis van het genoemde artikel 3:4 lid 2 AWB zou intrekking van de natuurvergunning gerechtvaardigd zijn.

8.2.1.

Uit het ontwerpbesluit natuurvergunning van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant blijkt dat het bedrijf van de vergunninghouder bestaat uit minimaal 9 grote varkenshouderijen die tezamen een ammoniakproductie hebben van 42.560,19 kg/j (**bijlage 2**, pag. 13).

Uit de Top 100 emissiebronnen van ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x) opgesteld door het RIVM en onderdeel van hun aanbiedingsbrief M&V-2022-0045 Top 100 lijsten stikstofoxiden en ammoniak (NO_x en NH₃) (**bijlage 35**), blijkt dat deze ondernemer met alle 9 bedrijven tezamen de 9^e uitstoter is van alle bedrijven in Nederland en de 2^e uitstoter is in de Veehouderij in Nederland. En dit dan berekend op basis van de legale vergunde uitstoot!

8.2.2.

Sinds 2004 is het bedrijf al illegaal bezig, aangetoond door diverse controles en uitspraken. O.a. zijn vergunde luchtwassers nooit geplaatst, stallen zijn voor meer dieren gebouwd dan is vergund en er zijn structureel veel te veel dieren gehouden. De verplichte investeringen zijn dus juist NIET gedaan en er is extra verdiend door veel meer dieren te houden dan vergund.

De besparing sinds 2004 tot 2020 is in ieder geval op Hoekstraat 14:

Door de vereiste biologische luchtwasser sinds 2004 niet te plaatsen en sedert 2008 de vereiste chemische luchtwasser niet te plaatsen en in werking te houden, heeft het bedrijf aanzienlijke kosten bespaard. Op basis van een onderzoek van de Universiteit Wageningen in opdracht van het Ministerie van LNV over toepassing van luchtbehandelingstechnieken binnen de intensieve veehouderij (**bijlage 36**), kan worden berekend dat deze besparing in de orde van grootte van € 590.400,- exclusief BTW ligt.

In dit onderzoek zijn de twee wassers omschreven en berekend die vanaf vergunningverlening in 2004 en 2008 geplaatst hadden moeten worden.

T.w. vanaf 20 juli 2004 verplicht de biologische wasser met 70% reductie en vanaf 15 juli 2008 verplicht de chemische wasser met 95% reductie.

Op pagina 36 en 42 staat dat de exploitatiekosten voor deze biologische wasser tussen de 15 en 33 euro per vleesvarkensplaats per jaar ligt; bij de chemische luchtwasser is dit 16 euro per vleesvarkensplaats per jaar (excl BTW).

In deze berekeningen zijn ze uitgegaan van één nieuwe stal met 2160 vleesvarkensplaatsen, en dus maar één luchtwasser.

Voorbeeld van 2160 vleesvarkens is vergelijkbaar met vergunde aantal in stal 1+2 (is 2050 vleesvarkens).

Uitgaande van het rapport zijn de kosten:

Biologische luchtwasser: 2050 dierplaatsen x 24 euro (is gemiddelde tussen 15 en 33 euro) is € 49.000 x 4 jaren is € 196.800.

Chemische luchtwasser: 2050 dierplaatsen x 16 euro is € 32.800 x 12 jaren is € 393.600.

Totaal bespaard: € 590.400 excl. BTW.

Op de oude stallen 1+2 waren 2 wassers vergund en deze stallen moesten voorzien worden van luchtkanalen aan de zijkant van de stallen, waarna de luchtkanalen worden aangesloten op de wassers.

Dus de werkelijke besparing is nog een stuk hoger doordat voor vergelijkbare aantallen vleesvarkens er twee wassers in plaats van één moesten worden geplaatst en de stallen flink moesten worden verbouwd.

8.2.3.

Belanghebbende bedoeld in artikel 3:4 lid 2 Awb zijn ook andere veehouders, er is hier absoluut geen sprake van een gelijk speelveld. Blijkbaar hebben grote veehouderijen de mogelijkheid om buiten de wet te acteren, dit ten nadele van de zich wel correct aan de wet houdende kleinere veehouders.

Belanghebbende is ook de natuur, die alleen nog maar verder achteruit gaat door zulke illegale praktijken.

Belanghebbenden zijn de omwonenden die alleen maar meer overlast zullen hebben door zulke bedrijven.

Belanghebbende zijn ook alle belastingbetalers in Nederland, die voor de kosten van de stikstofcrisis opdraaien.

Intrekking van de natuurvergunning van 6 juni 2016 op basis van artikel 3:4 lid 2 Awb, is dan ook het begin van een mogelijk einde aan deze concurrentievervalsing en illegale stikstof-uitstoot.

Het besluit om deze natuurvergunning niet in te trekken is in strijd met artikel 3:4 lid 2 Awb, omdat dit besluit een verslechtering is voor de gehele veehouderij, de belastingbetaler, de omwonenden en de natuur. De vergunning is kosteloos in te trekken.

Het College heeft ten onrechte niet alle belangen gewogen, de Raad van State geeft in uitspraak ECLI:NL:RVS:2010:BO4217 onder rechtsoverweging 2.14.3 aan dat het bevoegde gezag alle belangen dient te wegen:

“Bij die afweging geldt ingevolge artikel 3:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, dat de voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen”

Dit geldt voor alle besluiten die een bevoegd gezag neemt.

Doordat natuurvergunningaanvragen direct weer kunnen worden ingetrokken na verlening van de omgevingsvergunning milieu hebben wij als milieuvereniging geen zicht meer op aanvragen natuurvergunningen en zijn er voor ons geen procedurele mogelijkheden, waardoor de vigerende natuurvergunning intact blijft (zie o.a. onder punt 2.1).

Ondernemers kunnen op basis van de huidige wetgeving van deze constructie gebruik blijven maken en er wordt voor de wijzigingen van de activiteiten geen passende beoordeling meer gedaan, wat in strijd is met de habitatrichtlijn artikel 6 lid 2 en lid 3, en waardoor wij en de natuur buitenspel staan.

Ook hierom had het College de vergunning dienen in te trekken.

9. De Nbw vergunning is in strijd is met artikel 5.4 eerste lid onder b en onder c van de Wnb verstrekt, nu deze is verstrekt onder het PAS-regime.

De Nbw-vergunning is in strijd is met artikel 5.4 eerste lid onder b en onder c van de Wnb verstrekt, nu deze is verstrekt onder het PAS-regime en is verstrekt op basis van onjuiste informatie. Ook op basis van artikel 5.4, tweede lid van de Wet natuurbescherming dient de vergunning te worden ingetrokken.

Het College vindt dat uit de PAS uitspraak van 29 mei 2019, rechtsoverweging 34.3, voldoende blijkt dat de vergunning kan blijven bestaan.

9.1. Intrekken onherroepelijke PAS vergunning bij wijziging activiteit

Onder rechtsoverweging 34.3 van de PAS uitspraak 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1603) staat dat natuurvergunningen die verleend zijn volgens artikel 2.7 van het Bnb, die met toepassing van het PAS zijn verleend en die in rechte onaantastbaar zijn, het rechtsgevolg behouden dat zij hebben. Een initiatiefnemer die voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt een vergunning heeft die met toepassing van het PAS-beoordelingskader is verleend en die in rechte onaantastbaar is, heeft na deze uitspraak dus nog steeds een vergunning voor **die activiteit**.

Indien een activiteit wijzigt mag er geen gebruik worden gemaakt van een natuurvergunning die niet is verkregen op basis van een deugdelijke passende beoordeling. Dit volgt ook uit: HvJEU 10 november 2022, ECLI:EU:C:2022:864. Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 6, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna moet aldus worden uitgelegd dat:

de voortzetting, onder ongewijzigde voorwaarden, van de exploitatie van een installatie die reeds in de projectfase is vergund, in beginsel niet hoeft te worden onderworpen aan de in die bepaling neergelegde beoordelingsverplichting. Echter, ingeval de aan de afgifte van de vergunning in kwestie voorafgaande beoordeling enkel betrekking had op de gevolgen van het project afzonderlijk – zonder dat in aanmerking werd genomen dat dit project bestond naast andere projecten – en die vergunning de voortzetting van die exploitatie bovendien afhankelijk stelt van de voorwaarde dat een nieuwe vergunning wordt verkregen waarin het nationale recht voorziet, moet aan de afgifte van deze nieuwe vergunning een nieuwe beoordeling voorafgaan die voldoet aan de vereisten van die bepaling.

2) Artikel 6, lid 3, eerste volzin, van richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat:

bij de vaststelling of het nodig is om voor de voortzetting van de exploitatie van een installatie die reeds in de projectfase is vergund na een beoordeling die niet voldeed aan de vereisten van die bepaling, een nieuwe beoordeling moet worden verricht die wel voldoet aan die vereisten, en in voorkomend geval bij het verrichten van deze nieuwe beoordeling, rekening behoort te worden gehouden met de in de tussentijd verrichte beoordelingen, zoals die welke zijn voorafgegaan aan de vaststelling van een nationaal stroomgebiedbeheersplan en een Natura 2000-plan die onder meer betrekking hebben op de zone waarin het gebied gelegen is waarvoor die exploitatie gevolgen kan hebben, indien deze eerdere beoordelingen relevant zijn.

Dit Arrest van Het Europees Hof betekent het volgende.

Het Europees Hof stelde op 10 november 2022 dat de Deense autoriteiten in 2006 niet alleen naar deze viskweker hadden moeten kijken, maar ook naar de andere ontwikkelingen in het gebied. Denemarken heeft daarmee vergunningen afgegeven op basis van een fout toetsingskader. Dat raakt direct aan wat er in Nederland is gebeurd onder de PAS, want daarvan heeft de rechter ook vastgesteld dat het toetsingskader niet klopte. Er dient een nieuwe beoordeling te worden verricht die wel aan die vereisten van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG voldoet.

De Raad van State heeft in de PAS-uitspraak, ECLI:NL:RVS:2019:1603, onder meer geoordeeld dat:

Een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied dat in het PAS is opgenomen, kan niet worden verleend onder verwijzing naar de passende beoordeling die voor het PAS is gemaakt.

Het project waarvoor toestemming is verleend op 6 juni 2016 is nooit gerealiseerd, voor beide bedrijven zijn aanpassingen omgevingsvergunningen milieu aangevraagd en verleend. De in de natuurvergunning vergunde stalsystemen komen niet meer overeen met de nieuwe stalsystemen, en beide bedrijven hebben een uitbreiding van het aantal dieren gevraagd en vergund gekregen.

Zowel volgens de PAS uitspraak rechtsoverweging 34.3 als ook volgens de uitspraak van het Europees Hof (ECLI:EU:C:2022:8649) is een natuurvergunning, die zonder passende beoordeling is verkregen, niet meer in rechte onaantastbaar bij wijziging van een activiteit. Dit sluit aan bij de onder 8.1 aangehaalde Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte PAS Limburg 2015 segment 2, artikel 3 lid 4. De natuurvergunning dient dus ingetrokken te worden.

9.2. Aanhaakplicht in de Wet natuurbescherming:

De Wet natuurbescherming maakt het nog steeds mogelijk om beide vergunningaanvragen van elkaar los te koppelen. Voor Hoekstraat 14 is de Vvgb ingetrokken en is een aparte omgevingsvergunning voor Natuur aangevraagd, die direct nadat de omgevingsvergunningen fase 1 en fase 2 waren verleend en in werking waren, weer is ingetrokken. Hierdoor verandert er niets aan de natuurvergunning van 6 juni 2016.

Voor Hoekstraat 16 is een zogenaamde PAS-melding gedaan, op basis van de natuurvergunning van 6 juni 2016, die nog ligt te wachten op verdere legalisatie vanuit Den Haag. In Nederland biedt de wetgever helaas de mogelijkheid om PAS natuurvergunningen intact te laten en toch nieuwe activiteiten te vergunnen in een omgevingsvergunning milieu. Op deze wijze blijft een PAS natuurvergunning voor 100% intact en heeft de natuur het nakijken. Dit verhoudt zich niet met het Verdrag van Aarhus, 2005/370/EG:

Het Verdrag van Aarhus geeft regels over de toegang tot informatie, inspraak in de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden. Artikel 9 ziet op de toegang tot de rechter. Krachtens lid 2 moeten belanghebbenden voor de rechter de materiële en formele rechtmatigheid van besluiten over activiteiten met een (mogelijk) aanzienlijk effect op het milieu kunnen betwisten.

Op de voorbereiding van besluiten die een aanzienlijk effect kunnen hebben op het milieu is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing (afdeling 3.4 Awb) en hierin kan eenieder zienswijzen indienen over ontwerpbesluiten die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Ons wordt de toegang tot informatie, inspraak in de besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op deze manier ontnomen.

Uit het rapport Om de Leefomgeving van 4 maart 2021 van de Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, (VTH Rapport) opgesteld in opdracht van de

staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, blijkt uit de samenvatting op pagina 5, 6 en 7 o.a.: *dat het VTH stelsel niet goed functioneert, het stelsel wordt -nog steeds- gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Doordat het stelsel niet functioneert zoals bedoeld, ontstaat vermijdbare schade. Onze leefomgeving verdient hoogwaardige zorg, nu en in de toekomst.*

Zie rapport: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/04/rapport-om-de-leefomgeving-omgevingsdiensten-als-gangmaker-voor-het-bestuur>

Met in die link ook de brief van 4 maart 2021 van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, Mevr. S. van Veldhoven - Van der Mee met de conclusies en aanbevelingen aan de kamer.

De Staatssecretaris geeft aan:

Als uitgangspunt heeft de commissie genomen dat er schade aan onze leefomgeving kan ontstaan als regels niet goed worden toegepast, uitgevoerd of nageleefd. Schade die soms onherstelbaar is of alleen met veel moeite en tegen hoge kosten voor de belastingbetaler hersteld kan worden. Dit kan leiden tot schade voor mens, milieu en economie. Een goed functionerend VTH-stelsel is daarom naar het oordeel van de commissie essentieel voor het voorkomen van dergelijke schade.

Op basis van Habitatrichtlijn artikel 6, lid 2 en lid 3 dienen PAS vergunningen dan ook automatisch te worden ingetrokken, te vervallen, als de activiteit waarvoor de PAS vergunning is verleend, wijzigt. Dit is de enige passende maatregel die de natuur helpt, tenslotte geldt voor de PAS vergunningen:

“vergunningen die op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied dat in het PAS is opgenomen, konden niet worden verleend onder verwijzing naar de passende beoordeling die voor het PAS is gemaakt”.

Wij verzoeken dan ook om deze reden, die aansluit bij artikel 3:4 lid 2 Awb (zie 8.2.3) om intrekking van de betreffende PAS natuurvergunning van 6 juni 2016.

9.3.

De EU uitspraak ECLI:EU:C:2022:864, de PAS uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603 onder rechtsoverweging 32.6 en 34.3, het Verdrag van Aarhus (2005/370/EG), de conclusies uit het VTH rapport Om de Leefomgeving van 4 maart 2021 en artikel 3:4 lid 2 Awb gecombineerd met de wetgeving in Nederland, waardoor wij en de natuur buitenspel worden gezet, wat in strijd is met Habitatrichtlijn artikel 6 lid 2 en lid 3, maken dat ook op basis van Wnb artikel 5.4, 2^e lid het intrekken van deze PAS natuurvergunning de enige passende maatregel is.

9.4. Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, Afdeling 2.7 Landbouw, Paragraaf 2.7.1, Natura 2000, Artikel 2.66 lid 1, is het verboden op 1 januari 2020 een huisvestingssysteem toe te passen of in werking te hebben dat niet voldoet aan de vereisten “technische eisen huisvestingssysteem” zoals opgenomen in Bijlage 2 van de Interim-verordening. Artikel 2.66 lid 2 geeft aan: *In afwijking van het eerste lid, aanhef, geldt als datum 1 januari 2022, indien het tot de veehouderij behorende huisvestingssysteem voor de hele betreffende hoofdcategorie op 19 juli 2017 voldoet aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting.* Omdat beide bedrijven nooit hebben voldaan aan het Besluit huisvesting dan wel het Besluit emissiearme huisvesting, dus ook op 19 juli 2017 hieraan niet voldeden, mogen de bedrijven volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant niet in werking zijn.

Het bedrijf Hoekstraat 14/16/16a voldeed op 19 juli 2017 niet aan het Beh; dit volgt uit de handhavingstrajecten voor zowel de locatie Hoekstraat 14 als de locatie Hoekstraat 16/16a.

Door uitspraak ECLI:NL:RVS:2021:216 van de Raad van State onder rechtsoverweging 4.3 is bepaald dat het bedrijf op 2 april 2019 niet voldeed aan het Beh. Echter ook alleen voldeed de bedrijfslocatie Hoekstraat 16/16a niet aan het Beh op 19 juli 2017: tijdens een controle op 7 november 2016 (**bijlage 4**) is voor Hoekstraat 16/16a vastgelegd: Tijdens de controle is vastgesteld *dat uw vergunning wel maar uw bedrijfsvoering niet voldoet aan het Beh en daarom dient te worden aangepast*. Het bedrijf voldoet niet aan het Beh omdat de stal-systemen op deze stallen worden aangemerkt als traditionele stalsystemen.

In de daaropvolgende controle van 10 augustus 2017 (**bijlage 37**) was de situatie van 7 november 2016 op dat punt niet veranderd.

Beide bedrijven voldeden op 19 juli 2017 niet aan het Beh, en zijn daardoor nu onrechtmatig in bedrijf. Daardoor kan een onrechtmatig verleende natuurvergunning op 6 juni 2016 niet de basis blijven voor de activiteiten op Hoekstraat 14/16/16a en is intrekking van de natuurvergunning van 6 juni 2016 ook daarom de enige passende maatregel.

10. Verzoek om de vergunning in te trekken op grond van artikel 5.4, tweede lid van de Wnb

Wij hebben in ons verzoek tot intrekking en in ons bezwaar op het besluit van het College uitvoerig beargumenteerd waarom wij vinden dat het intrekken van de vergunning de enige passende maatregel is om verdere verslechtering van de Natura 2000-gebieden te voorkomen, en dat dit ook dient te gebeuren omdat dit nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.

De Hoor en Advies Commissie (HAC) van de provincie Noord-Brabant onderschrijft ons verzoek op dit punt. Ook zij geeft aan in het advies van 27 september 2022 (**bijlage 26**) dat intrekking van de natuurvergunning gerechtvaardigd is, omdat het College te weinig maatregelen heeft genomen om verslechtering of verstoring van natuurwaarden te voorkomen. Het College kon althans niet met monitoringscijfers onderbouwen dat de wel genomen maatregelen afdoende bescherming aan de natuur zouden opleveren. De HAC geeft aan dat ons bezwaar dan ook gegrond is en adviseert het definitief besluit op bezwaar te nemen als de monitoringscijfers bekend zijn.

In zijn besluit geeft het College aan dat de monitoringscijfers nog niet bekend zijn. Het College legt het advies van de HAC naast zich neer en wijst ons verzoek om intrekking af omdat, zo stelt het College, de door de provincie genomen maatregelen (Brabantse Ontwikkelingsaanpak Stikstof, BOS) en de maatregelen van Rijkszijde, voldoende zijn en de verwachting er is dat dit afdoende is.

Het College geeft verder aan met deze maatregelen *“in de lijn met de Rijksdoelstelling in Brabant ernaar te streven dat minimaal de helft van de hectares natuur in de stikstofgevoelige Natura2000 gebieden in 2030 op een aanvaardbaar stikstofniveau komen”*.

10.1.

Wij zijn het niet eens met die afwijzing van ons verzoek. Het College toont niet aan dat de natuur is hersteld maar streeft naar herstel, en dan is intrekking van de vergunning de enige passende maatregel. Dit sluit ook aan bij de PAS uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, rechtsoverweging 1.8: de voordelen van instandhoudings-, passende en beschermingsmaatregelen en autonome ontwikkelingen mogen alleen dan in een besluit worden betrokken als deze voordelen ten tijde van het besluit vaststaan.

Het College streeft naar minimaal de helft in 2030, dit streven is in strijd met de Wet Natuurbescherming, artikel 1.12a, het is een resultaatsverplichting. En ook is niet aangetoond dat in 2025 al de 40% wordt gehaald.

Artikel 1.12a:

1 Het percentage van het areaal van de voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden waarop de depositie van stikstof niet groter is dan de hoeveelheid in mol per hectare per jaar waarboven verslechtering van de kwaliteit van die habitats niet op voorhand is uit te sluiten, bedraagt:

a. in 2025: ten minste 40%;

b. in 2030: ten minste 50%;

c. in 2035: ten minste 74%.

2 De in het eerste lid bedoelde omgevingswaarden zijn resultaatsverplichtingen.

Artikel 1.12a is opgenomen in het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering 2022-2035 (PSN), zie overheid.nl.

10.2.

Wij vinden de resultaatsverplichting van 40% in 2025, 50% in 2030 en 74% in 2023 onder een aanvaardbaar stikstofniveau een te laag percentage, dit dient conform de Habitatrichtlijn artikel 6.2 100% te zijn; zolang dit geen 100% is kan niet worden gegarandeerd dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van de habitatrichtlijn een significant effect zouden kunnen hebben.

Zolang de 100% niet is gehaald en er niet kan worden gegarandeerd dat de kwaliteit van de beschermde habitatstypen niet verslechtert en er geen storende factoren optreden is intrekking van een natuurvergunning verkregen onder het PAS regime, zeker gezien het gestelde onder ons punt 9.3, de enige passende maatregel.

10.3.

De in de Wet natuurbescherming, artikel 1.12a genoemde en verplichte percentages kunnen ook nooit worden gehaald. Onder hoofdstuk 7 van het PSN staan de Natuurdoelanalyses omschreven:

Een Natuurdoelanalyse heeft tot doel om te beoordelen of de in dit programma opgenomen maatregelen in samenhang met andere maatregelen leiden tot het realiseren van (de condities voor) instandhoudingsdoelen voor stikstofgevoelige habitattypen en soorten voor het betreffende Natura 2000-gebied. En of aanvullende maatregelen nodig zijn.

Verder staat onder hoofdstuk 7, punt 2, stap 4: kwaliteitsborging:

Vanwege het belang van de natuurdoelanalyses voor dit programma, moeten deze analyses aan hoge kwaliteitsstandaarden voldoen. Daarom worden de natuurdoelanalyses voorzien van een onafhankelijke, wetenschappelijke ecologische toetsing door de Ecologische Autoriteit. Hiermee wordt zo goed als mogelijk verzekerd dat de natuurdoelanalyses voldoen aan de meest recente en aanvaarde wetenschappelijke inzichten.

De Natuurdoelanalyses (Nda) die zijn gemaakt voor de in ons bezwaar genoemde Natura 2000-gebieden (**bijlage 25**), geven een zeer slechte toestand van de kwaliteit van de beschermde habitatstypen in die betreffende gebieden weer.

Het College bevestigt de slechte staat van de natuur op basis van de Nda's in Noord-Brabant ook, en heeft per 1 maart 2023 de natuurvergunningverlening opgeschort,

<https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/natuur-en-landschap/2023/analyses-bevestigen-slechte-staat-natuur-brabant>

In dit nieuwsbericht schrijft het College ook: “De provincie was al vroeg actief om de problemen aan te pakken met onder andere de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof en de

Gebiedsgerichte Aanpak. De Natuurdoelanalyses bevestigen die noodzaak. **Helaas blijkt dat dit beleid nog niet voldoende is** .

Dit staat haaks op de motivatie in het bestreden besluit dat het wel goed komt met de natuur in Noord-Brabant.

De Nda's voor de Natura 2000-gebieden in Noord-Brabant staan onder het aangehaalde artikel van 1 maart 2023. Uit deze Nda's blijkt zoals ook door het College wordt bevestigd dat: **Uit de Natuurdoelanalyses blijkt dat de natuur in de Brabantse Natura 2000-gebieden verslechtert.**

Voor de in onze bijlage 25 aangehaalde Natura2000 gebieden in de provincie Limburg geldt hetzelfde, zie de Nda's Limburg onder:

<https://www.limburg.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/limburgs-programma-landelijk-gebied/>

- **Sint Jansberg:** hoofdstuk 4. Analyse en beoordeling van drukfactoren – inclusief stikstof
 Voor alle genoemde habitattypen is er in 2030 nog sprake van een overschrijding van de KDW en voor een aantal habitattypen komt de in de Wet natuurbescherming, artikel 1.12a genoemde en verplichte percentages niet in zicht.
 Bv: H9120 Beuken-eikenbossen met hulst: KDW 1429
 Conclusie: in 2030 is 96% van het oppervlakte van dit habitatype nog overbelast. Overmatige stikstofdepositie leidt voor het habitatype tot indirecte verzuring en vermessing.
 Bv: H91E0C Vochtige alluviale bossen KDW 1857
 Conclusie: in 2030 is er nog sprake van overschrijding van de KDW. In dat jaar is op 88% van het oppervlakte nog sprake van een overbelasting.
- **Zeldersche Driessen:** hfst. 4. Analyse en beoordeling van drukfactoren – inclusief stikstof
 Bv: H6120 Stroomdalgraslanden KDW 1286
 Conclusie: In 2030 is op 60 % van het oppervlakte van het stroomdalgrasland nog een overschrijding van de KDW.
 Bv: H9120 Beuken-eikenbossen met hulst KDW 1429
 Conclusie: In 2030 is op 95% van het oppervlakte van het Beuken-eikenbossen met hulst nog een overschrijding van de KDW
- **Maasduinen:** Hfst. 4. Analyse en beoordeling van drukfactoren – inclusief stikstof
 Bv. H2310 Stuifzandheiden met struikhei KDW 1071
 Conclusie: in 2030 nog 97% overschrijding
 Bv. H2330 Zandverstuivingen KDW 714
 Conclusie: in 2030 nog 100% overschrijding
 Bv. H4030 Droge heiden KDW 1071
 Conclusie: in 2030 nog 81% overschrijding
 Bv. H3130 Zwakgebufferde vennen KDW 571
 H3160 Zure vennen KDW 71
 H7110B Actieve hoogvenen (heideveentjes) KDW 786
 Conclusie: voor alle drie deze typen geldt: in 2030 nog 100% overschrijding
 Bv. H9120 Beuken-eikenbossen met hulst KDW 1429
 Conclusie: in 2030 nog 83% overschrijding
 Bv. H9190 Oude eikenbossen KDW 1071
 Conclusie: in 2030 nog 100% overschrijding

Ook op basis van de conclusies uit de Nda's van de provincies Noord-Brabant en Limburg is intrekking van de natuurvergunning dan ook een passende maatregel zoals verplicht volgens habitatrichtlijn 6.2.

10.4.

Door het College wordt een brief van Minister van der Wal-Zeggelink aangehaald van

25 november 2022: uit deze brief haalt het College voldoende motivatie om zonder monitoringsgegevens toch ons verzoek te kunnen afwijzen, omdat de minister in die brief aangeeft op advies van de commissie Remkes het stikstofprobleem op te lossen door het aanpakken van piekbelasters.

En omdat volgens het College het vooralsnog onwaarschijnlijk is dat het bedrijf Hoekstraat 14/16 een piekbelaster is, wordt het verzoek afgewezen. De hoogste projectbijdrage is 4,32 mol/ha/j in de betreffende vergunning genoemd.

Het College gaat voorbij aan een volgende brief over dit onderwerp van Minister van der Wal-Zeggelink van 10 februari 2023 (**bijlage 38**), betreffende Uitwerking piekbelastersaanpak en voortgang PAS-melders:

De ambitie is om de stikstofdepositie met de piekbelastersaanpak met orde grootte 100 mol/ha/jaar gemiddeld te reduceren; dat is een inspanningsverplichting. Daarmee zou circa de helft van de opgave in termen van de nationale doelstelling (het areaal onder de KDW in 2030) kunnen worden ingevuld. Uitgaande van de huidige raming op basis van het vastgestelde beleid van 43% en de doelstelling van 74%.

Het is een vrijwillige regelingen die open staat tot begin 2014- Begin 2024 wordt indien noodzakelijk overgegaan tot verplichtende maatregelen.

Verder schrijft de minister: *Om de verschillende doelen in het landelijk gebied te halen, blijft het onverkort uitvoeren van de aanpak zoals beschreven in het NPLG, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) en het legalisatieprogramma PAS-melders noodzakelijk.*

Het is een vrijwillige regeling, een ambitie, om te komen tot een stikstofdepositie-daling van 100 mol/ha/j gemiddeld, die als dat zal lukken zorgt voor de helft van de opgave in termen van de nationale doelstelling.

Wij vinden die nationale doelstelling al veel te laag (zie 10.2) en die doelstelling wordt met deze vrijwillige regeling aanpak piekbelasters nog maar voor de helft gehaald.

De minister zoekt een daling van 100 mol/ha/j. Een gedeelte daarvan is om PAS melders die zoeken naar legalisering van 0,05 mol/ha/j te helpen, want zo schrijft de minister: *Het kabinet voelt een zware verantwoordelijkheid voor het legaliseren van de PAS-meldingen. De initiatiefnemers van deze activiteiten zijn immers buiten hun schuld in deze situatie terecht gekomen.*

Er is volgens de brief zelfs al een schadeloket voor de PAS melders ingericht!

Het College bagatelliseert de stikstofuitstoot van het project Hoekstraat 14/16 door te schrijven dat het onwaarschijnlijk is dat het bedrijf een piekbelaster is: de vergunning waarvoor wij intrekking vragen heeft een hoogste projectbijdrage van 4,32 mol/ha/j stikstofdepositie, dit is ruim 86 x de depositie waarvoor een PAS-melder nu uitgenodigd wordt bij een schadeloket en waarvoor het kabinet een zware verantwoordelijkheid voelt.

Zeker zolang de voor stikstof gevoelige habitattypen niet voor 100% onder een aanvaardbaar stikstofniveau zitten en er niet kan worden gegarandeerd dat de kwaliteit van de beschermde habitattypen niet verslechtert en er geen storende factoren optreden is intrekking van een natuurvergunning verkregen onder het PAS regime, zeker gezien het gestelde onder ons punt 9.3, de enige passende maatregel.

Conclusie

Wij hebben het College verzocht om intrekking van bovengenoemde vergunning op grond van artikel 5.4, eerste lid, onder b en c van de Wet natuurbescherming:

Een verleende vergunning kan worden ingetrokken indien:

(...)

- b. de gegevens op grond waarvan de vergunning is verleend zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen of
- c. de vergunning in strijd met wettelijke voorschriften is verleend.

In onze aanvraag en in ons bezwaarschrift hebben wij aangetoond dat zowel lid b als lid c hier van toepassing is. De vergunning kan dus worden ingetrokken. Het is vast beleid van Gedeputeerde Staten om dat ook te doen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het aanvraagformulier van 1 juli 2015, waarin staat dat de aanvrager ermee bekend is dat “de vergunning **onverwijld wordt ingetrokken** indien de aanvrager (...) in het kader van de aanvraag van deze vergunning **onjuiste gegevens heeft verstrekt.**”

Verder hebben wij gevraagd om intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid van de Wet natuurbescherming.

Er zijn genoeg redenen om deze vergunning in te trekken en daar zou de natuur mee geholpen zijn. Intrekking zou een aanvulling zijn op de gebiedsgerichte aanpak en zeker niet de effectiviteit van de besteding van het beschikbare budget doorkruisen. De intrekking is immers kosteloos.

Gelet op deze beroepsgronden, zijn wij van mening dat het bestreden besluit in beroep niet in stand kan blijven. Wij verzoeken u daarom vriendelijk het beroep gegrond te verklaren, het bestreden besluit te vernietigen en het College te veroordelen in de proceskosten, het griffierecht daaronder begrepen.

Hoogachtend,

Milieuvereniging Land van Cuijk

Theo Wijnhoven, voorzitter

Jan Reijnen, secretaris